

Slutrapport för projektet Demonstration av gröna parkeringsköp, framtidsmodell för den täta och klimatsmarta staden och centrumkärnan

Bakgrund

Projektet Demonstration av gröna parkeringsköp, framtidsmodell för den täta och klimatsmarta staden och centrumkärnan har lämnats stöd av Energimyndigheten inom ramen för programmet Teknikupphandling och marknadsintroduktion av energieffektivisering inom transportsektorn för perioden 2012-06-25 – 2013-11-15.

Det gröna parkeringsköpet är ett avtal om reducerad parkeringsnorm för anställdas parkeringar i utbyte mot ett ökat ansvarstagande från fastighetsägaren i att åstadkomma ett förändrat resebeteende i dennes fastighet. Syftet är att öka andelen gående, cyklande och kollektivtrafikresande bland verksamma. Samtidigt kan fastighetsägaren marknadsföra och tillhandahålla fastigheter med en tydlig miljöinriktning.

Pilotprojektet bygger på ett samarbete mellan Umeå kommun, det kommunala parkeringsbolaget UPAB och fastighetsägaren Balticgruppen centrumhandel AB och syftar till att klargöra hur vi möjliggör att fastighetsägaren kan ta ansvar för fastighetens transportbehov på annat vis än att enbart erbjuda bilparkering. Det gröna parkeringsköpet är ett frivilligt åtagande och avtalet knyts till gängse avtal för parkeringsköp. Avtalet innebär att:

Parkeringsbolaget skall:

- *reducera kommunens parkeringsnorm för arbetsplatsparkeringar med 40 % vid tecknande av avtal om parkeringsköp.*
- *genom en kollektivtrafikfond garantera 20 % rabatt på kollektivtrafikresor med period- och årskort till verksamma hos hyresgäster i berörda fastigheter i 25 år.*

Fastighetsägaren skall:

- *betala ett belopp motsvarande 10 % av priset för de parkeringsköp för arbetsplatsparkering som normen föreskriver (oreducerad norm) till parkeringsbolagets kollektivtrafikfond.*
- *teckna medlemskap i bilpool.*
- *bygga omklädningsrum och uppvärmda parkeringsytor väl anpassade för cykelpendlare.*
- *ta fram resplan med hjälp av MM-resurser för fastigheten.*

Övrigt

Fastighetsägaren skall:

- *erlägga avgiften för kollektivtrafikfonden till parkeringsbolaget med samma betalningsvillkor som gäller i huvudavtalet om parkeringsköp*
- *i bygglovshandling visa att fastigheten har omklädningsrum och parkeringsytor för cykelpendlare*
- *För att fastigheten skall anses som färdigställd skall fastighetsägaren visa avtal med bilpoolsföretag samt uppvisa resplan för fastigheten*

Om inte alla punkter är uppfyllda skall inte fastighetsägaren heller ha rätt till reducering av parkeringsnormen. Avtalsparterna ansvarar, var för sig, för att de åtaganden som detta avtal bygger på vidmakthålls i 25 år.

Mål

Målet med projektet Demonstration av gröna parkeringsköp – framtidsmodell för den täta och klimatsmarta staden och centrumkärnan har varit att presentera en kostnadseffektiv utvärderingsmodell för klimat- och energinytta för ”Gröna parkeringsköp” som en innovativ metod för energieffektivisering inom transportområdet, och att dessutom validera denna med en demonstration av ett stadsutvecklingsprojekt. För att nå målet har projektet delats in i ett antal aktiviteter som beskrivs under genomförande

Genomförande

Projektet har haft tre huvudsakliga aktiviteter som ska leda mot projektmålet:

1. Demonstration av Mobility Management åtgärder kopplade till grönt parkeringsköp i kvarteret Forsete i Umeå.
2. Utveckling av generisk kostnadseffektiv utvärderingsmodell för energiprestanda gröna parkeringsköp.
3. Resultatspridning i relevanta nätverk och forum.

Denna rapport beskriver aktiviteternas genomförande, resultat, måluppfyllelse och slutsatser av projektet.

RESULTAT

Demonstration av Mobility management åtgärder

Kollektivtrafikfond

Uppbyggnaden av det gröna parkeringsköpets kollektivtrafikfond har i första hand kommit att handla om frågan huruvida utbetalning från kollektivtrafikfonden till anställda i den aktuella fastigheten är föremål för förmånsbeskattning. UPAB har engagerat skattejuridisk hjälp för att klargöra situationen och en dialog med Skatteverkets rättsavdelning har hållits.

Skatteverket hänvisar till fallet RÅ 1999 ref. 41 och anser att det uppkommer en skattepliktig förmån för de anställda hos en hyresgäst i en sådan fastighet som de anställda exempelvis får 20 % rabatt på ett månadskort i kollektivtrafiken.

”RÅ 1999 ref. 41 behandlar en situation där en privatperson donerat medel till en stiftelse, som fått i uppdrag att främja välfärd åt anställda vid en länsstyrelse. Den enda kopplingen mellan stiftelsen och länsstyrelsen var att det var ett krav att man var anställd av länsstyrelsen för att kunna få ta del av stiftelsens medel.

I vårt fall är kopplingen lite starkare eftersom arbetsgivaren (C) trots allt valt en hyresvärd (B) där möjlighet till subventioner för personalen finns. Kopplingen är således starkare än i fallet med stiftelsen. I RÅ 1999 ref 41 säger HFD "Enbart den omständigheten att mottagaren av den i frågavarande förmånen ska tillhöra länsstyrelsens personal medför alltså inte att beskattning skall ske som för anställningsinkomst".

I vårt fall kan det mycket väl vara så att hyrespriset påverkas av de särskilda arrangemangen med lägre resekostnader och bilpool. Arbetsgivaren har därmed varit med och bidragit till de lägre priserna. Om arbetsgivaren via hyran betalar för förmånerna så skiljer sig den här situationen från den i rättsfallsreferatet och det skulle kunna bli aktuellt med förmånsbeskattning.

Det är ju enbart pga anställning hos en arbetsgivare som har ingått hyresavtal med ett B-bolag (som i sin tur har avtal med det kommunala bolaget A, som ger ut kompensationen direkt till den anställde) som förmånen kan erhållas, dvs. det finns en koppling både till anställningen och till arbetsgivarens avtal. Skattefriheten enligt RÅ 1999 ref 41 är då inte jämförbar. Det hade varit skillnad om kompensationen hade betalats ut pga boende i viss fastighet eller annan grund, som kunnat utnyttjas av allmänheten. Men nu är det enbart anställning som kan ge förmånen.

Utgivare av förmånen är A.”

Genom detta resonemang anser Skatteverket att den anställda hos företaget C tillgodoförs en förmån i form av rabatterad kollektiv trafik och t.ex. ett varmt cykelförråd. Företaget C har själva ingen påverkan på hur fastighetsägaren B gjort upp vid uppförandet av fastigheten angående antalet parkeringsplatser m.m.

I detta fall uppstår motsättningar mellan miljö- och skattelagstiftningen som motverkar kommunens möjlighet att hitta flexibla lösningar inom transportområdet. Å ena sidan ska kommunen tillgodose att luftkvaliteten uppfyller de krav miljö kvalitetsnormen fastlägger, å andra sidan ”bestraffas” anställda i företag som hyr lokaler i fastigheter som satsat på ett grönt parkeringsalternativ och vill gynna miljön, när det uppstår skattepliktiga förmåner för anställda.

Det hela grundar sig på ett avtal som är tecknat mellan kommunen/kommunens bolag och fastighetsägaren. I detta falla sker transaktionen i flera led:

1. Kommun/kommunalt bolag och fastighetsägaren träffar avtal om grönt parkeringsköp
2. Fastighetsägaren träffar avtal om hyresförhållande med lokal hyresgäst
3. Lokal hyresgäst träffar avtal om anställning med privatperson

I den kedja som uppstår är det orimligt att förmån ska falla ut på steg som ligger utanför arbetsgivarens påverkan. Med grund i detta har Kommunstyrelsens näringslivs- och planeringsutskott i Umeå beslutat att gå vidare med en utredning för att grundligt utreda rättsläget samt ansöka om förhandsbesked hos Skatterättsnämnden rörande förmånsbeskattning av nyttjande av kollektivtrafikfond – Grönt parkeringsköp.

Som en konsekvens av Skatteverkets syn på kollektivtrafikfonden har den revisionstekniska uppbyggnaden av kollektivtrafikfonden lagts åt sidan i detta skede i väntan på rättsutredning samt besked från Skatterättsnämnden. Med hänsyn till utredningsläget har Balticgruppen AB inte kunnat introducera eller marknadsföra kollektivtrafikfonden varken hos befintliga eller potentiella hyresgäster. Balticgruppen har vidare valt att avvakta rättsutredning och förhandsbesked innan beslut tas om kollektivtrafikfondens framtid och huruvida avtalet om grönt parkeringsköp måste omförhandlas rörande punkten kollektivtrafikfond.

Grön resplan - Kommunikationsplan

En av avtalspunkterna i det gröna parkeringsköpet rör framtagandet av en grön resplan för fastigheten. Fastighetsägaren/Byggherren ska kommunicera innebörden av det gröna parkeringsköpet till berörda i fastigheten samt beskriva vad som är unikt med konceptet för grönt parkeringsköp och vad en anknuten fastighet har för fördelar när det gäller färdmedelsalternativ.

Under våren 2013 har en konsult engagerats i arbetet att ta fram en kommunikationsplan som stöd för genomförandet av det gröna parkeringsköpet, inom ramen för arbetet med Uthållig kommun. Kommunikationsplanen identifierar vilket ansvar avtalsparterna (kommun, parkeringsbolag och fastighetsägare) har i att det gröna parkeringsköpet blir framgångsrikt. Syftet är att tydliggöra aktiviteter som ska genomföras, av vem, när genom vilka kanaler samt hur uppföljning kan ske. Kommunikationsplanen har lagts på en generell nivå, anpassad för det gröna parkeringsköpet i Umeå och inte specifikt för fastigheten Forsete. Det gör det möjligt att använda materialet i ett vidare sammanhang med fler fastighetaktörer. Materialet har också tillgängliggjorts i kanaler för Uthållig kommun. Erfarenheter från pilotprojektet behöver arbetas in i kommunikationsplanen efterhand som genomförandet fortskrider.

En viktig slutsats i arbetet med kommunikationsplanen är att informationsåtgärderna kommer att kräva en organisation som bestämmer hur informationen ska gå ut till hyresgästerna och nå personalen inom verksamheterna. Fastighetsägaren bör utse en person som ansvarar för kommunikationsplanen och som är kontaktperson dels gentemot hyresgästerna i fastigheten, dels kontaktyta gentemot Umeå kommun, UPAB och kollektivtrafikaktörer. Umeå kommuns roll är att tillgodose att kommunikationsplanen upprättas, fungera som stöd och kontaktperson under genomförandet av de gröna åtgärderna, samt se till att målen om resande uppfylls av fastighetsägaren. Hyresgästens roll är att säkerställa att informationen från fastighetsägaren når de anställda. Hyresgästen ansvarar även för distribution av resvaneundersökningen. Alla aktörerna har ett gemensamt ansvar för att målet med hållbart resande uppfylls. Fastighetsägaren är ytterst ansvarig inför Umeå kommun.

Balticgruppen arbetar med att ta fram ett informationsmaterial riktat till sina hyresgäster för att kommunicera det gröna parkeringsköpets innebörd, möjligheter m.m. Arbetet har dock försenats och försvårats med hänsyn till frågan om förmånsbeskattning vid uttag ur kollektivtrafikfonden.

Utveckling av generisk kostnadseffektiv utvärderingsmetod

Uppföljning och utvärdering av pilotprojektet Grönt parkeringsköp sker i fyra huvudsakliga steg varav steg 1-3 hanterats i följande uppdrag.

1. Resvaneundersökning i pilotkvarteret före ombyggnad – baselinemätning
2. Utveckling av utvärderingsmodell
3. Beräkning av det gröna parkeringsköpets fulla potential
4. Utvärdering av pilotprojektet efter pilotkvarterets färdigställande

Resvaneundersökning i kvarteret Forsete - Baselinemätning

Under perioden oktober 2012-februari 2013 genomfördes en resvaneundersökning vid arbetsplatserna i pilotfastigheten kvarteret Forsete. Resvaneundersökningen utgör den nulägesanalys som kommit och kommer att utgöra baseline för jämförelser med kommande mätningar i utvärderingsfasen. Den utgör också en viktig bas i den generiska utvärderingsmodell som tagits fram inom projektets ramar. Umeå kommuns mobilitetskontor (MM), Be Green, tog fram resvaneundersökningen i webbmiljö som sedan distribuerats ut till alla hyresgäster i kv Forsete med fastighetsägaren Balticgruppen AB som avsändare. Enkäten distribuerades ut dels till de hyresgäster som fanns kvar i fastigheten under ombyggnaden, dels till de hyresgäster som fanns tillfälligt utplacerade i närliggande lokaler under ombyggnaden. Viktiga parametrar i resvaneundersökningen har varit att kartlägga resvanor före ombyggnationen, resvanor under ombyggnation, omfattning av tjänsteresor samt kunskap och inställning till bilpool. För att motivera en hög svarsfrekvens lottades 5 presentkort ut till de som svarat på enkäten.

Framtagande av utvärderingsmodell och beräkningsmodell

Under våren 2013 upphandlades konsult för framtagande av utvärderings- och beräkningsmodell för det gröna parkeringsköpets effekter. I april tecknades avtal med konsult som hade vinnande anbud.

Modellen är framtagen för att beräkna effekten av införande av grönt parkeringsköp. Beräkningar baseras på kända effektsamband och lokala förhållanden. Resultaten utgörs av förändringar i färdmedelsfördelning för de anställda samt minskade CO₂-utsläpp och energiförbrukning. Modellen kan användas både som ett prognosverktyg för att beräkna den fulla potentialen för det gröna parkeringsköpet för en viss fastighet och för att utvärdera det verkliga resultatet. Både arbetspendlingsresor och tjänsteresor ingår i modellen. Under utvecklingen har utgångspunkten varit att modellen ska vara ett enkelt verktyg att använda och förstå.

Utvärderingsmodellen är utformad som ett excelark där användaren lägger in information om nuläget, förutsättningarna och förhållandena för fastigheten i fråga. Den består av tre blad:

1. Lathund, en kort beskrivning av hur modellen är uppbyggd
2. Modell, prognosmodellen där indata förs in
3. Utvärdering, en jämförelse mellan prognos och utfall

För att kunna åstadkomma ett enkelt verktyg som ger stöd i beräkningen av det gröna parkeringsköpet utan att krångla till det har vissa förenklingar gjorts i förutsättningar, antaganden och effektsamband. Modellen är framtagen och i första hand anpassad för fastigheter som ligger i eller ska uppföras inom centrala Umeå. Men då syftet även är att den ska kunna användas av andra städer finns en tydlig specifikation av förutsättningar och utgångspunkter för

att modellen ska kunna anses som överförbar på liknande projekt och objekt i andra geografier.

Modellen bygger på ett antal kända effektsamband för de åtgärder som ingår i det gröna parkeringsköpet, ytterligare åtgärder som syftar till att minska bilresandet samt erfarenheter från andra platser. Effektsambanden delas upp i samband för pendlingsresor och samband för tjänsteresor, eftersom det antas att endast resorna till och från bidrar till minskat antal parkeringsplatser enligt det gröna parkeringsköpet. Tjänsteresorna bidrar däremot tillsammans med pendlingsresor direkt till CO₂-utsläpp och energiförbrukning. Det antas även att ett mer hållbart tjänsteresande har en indirekt påverkan på pendlingsresorna.

Ingående värden som har använt som bakgrundsvariabler har hämtats från resvaneundersökning 2006 för Umeå kommun och resvaneundersökning 2011 för Umeå tätort. Vissa värden har också, när andra källor inte har varit tillförlitliga, hämtats från genomförd resvaneundersökning 2013 för Forsete. I sista hand har kvalificerade uppskattningar gjorts i dialog med Umeå kommun. Modellen kan och bör kalibreras med bättre indata när sådan finns tillgänglig.

I det gröna parkeringsköpet reduceras antalet parkeringsplatser för anställda med 40 % och växlas mot hållbara mobilitetstjänster riktade till de anställda. Framtagen beräkningsmodell visar att om alla åtgärder i det gröna parkeringsköpet genomförs tillsammans med ytterligare åtgärder som fokuserar på stöd till en beteendeförändring, uppskattas att 41 % av de anställda byter från att köra egen bil till att samåka, åka kollektivt, gå eller cykla. Målet med det gröna parkeringsköpet skulle således uppfyllas.

Pilotprojektets beräknade potential till energibesparing uppgår till 335 MWh per år för pilotfastigheten och en CO₂ besparing på 93 ton per år. Antalet bilkilometer minskar med drygt 500 000 per år där pendlingsresorna står för den största minskningen. Energibesparing och övriga beräkningar beskrivs närmare i tabellerna nedan liksom i bilaga 6 och 7.

Energibesparing	
Energibesparing i MWh per år	335

Energiberäkning	
Minskning bilkm per år	509 093
Ökning busskm per år	25 230
Minskad energianv. Bil (kWh)	402184
Ökad energianv. Buss (kWh)	67111

Pendlingsresor	
Minskning bilkilometer per år (km)	497 689
Minskning bilkilometer per år (%)	41%
CO ₂ -besparing (ton)	89
CO ₂ -besparing (%)	32%

Tjänsteresor	
Minskning bilkilometer per år (km)	11 404
Minskning bilkilometer per år (%)	19%
CO2-besparing (ton)	3,8
CO2-besparing (%)	35%

Pendlingsresor och tjänsteresor	
Minskning bilkm per år (km)	509 093
Minskning bilkm per år (%)	40%
CO2-besparing (ton)	93
CO2-besparing (%)	32%

Resultatspridning

Projektet grönt parkeringsköp har nått stor uppmärksamhet på både nationell och internationell nivå under projektperioden. Representanter för projektet har varit aktiva och tillgängliga för att samverka kring och presentera projektet och dess resultat vid de tillfällen som givits under projektperioden. Projektets representanter har bjudits in till ett flertal nätverk, forum och konferenser vilket i sin tur också fött nya kontaktytor och möjligheter till demonstration och erfarenhetsutbyte. Information om det gröna parkeringsköpets koncept och erfarenheter av projektet har också presenterats och diskuterats vid sju studiebesök på plats i Umeå. Totalt har närmare 25 föredrag hållits för sammanlagt ca 1400 personer och tre artiklar har skrivits om det gröna parkeringsköpet. Utöver en omfattande direkt spridning av projektets koncept, resultat och erfarenheter uppskattas den indirekta spridningseffekten som mycket god och att information om projektet nått majoriteten svenska kommuner och städer som arbetar med eller ämnar starta arbete med parkeringspolitik.

Ett informationsmaterial har tagits fram i syfte att ge projektet en egen profil och för att presentera det gröna parkeringsköpet på ett tydligt och inspirerande sätt. Särskild energi har lagts på att tillgängliggöra projektets koncept utan att behöva gå för djupt in i parkeringstekniska detaljer för att tilltala en så bred målgrupp som möjligt. Samtidigt finns möjlighet att komplettera presentationsmaterialet (PPT) med en mer detaljerad och djupgående version. Informationsmaterialet består av ett informationsblad och en PPT presentation

som har använts vid föredrag och presentationer. Informationsmaterialet har funnits tillgängligt på Umeå kommuns hemsida.

Grönt parkeringsköp har fått ett mycket positivt gensvar och vi upplever att frågan om parkeringspolitik och parkering som verktyg i att bygga den hållbara staden vuxit stabilt under projektiden. Flertalet städer, företag och andra samhällsaktörer följer nu arbetet för att se hur resultatet faller ut under implementering och efterföljande utvärdering. Frågor som särskilt uppmärksammas rör samverkan mellan fastighetsägare, kommun och parkeringsbolag vid uppbyggnaden av avtalet för grönt parkeringsköp, parkeringsköp som modell för samnyttjande och hantering av parkeringslösningar samt kollektivtrafikfondens framtid med Skatteverkets syn på förmånsbeskattning.

Exempel på resultatspridning

Studiebesök vid den nordiska ministerrådskonferensen i Umeå

Vid den nordiska ministerrådskonferensen, medskapandets konst, som hölls i Umeå den 18-19 september 2013 ingick Grönt parkeringsköp som ett uppskattat studiebesök. Sessionen inleddes med en presentation av projektet och avslutades med en guidad visning runt fastigheten tillsammans med fastighetsägaren Balticgruppen AB.

Erfarenhetsutbyte med projektet Innovativ parkering

Innovativ parkering är ett projekt för att skapa attraktivare boendemiljöer och nya mobilitetstjänster för dagens stadsbor bland annat genom att arbeta med sk. flexibla parkeringstal. Projektet har många paralleller med grönt parkeringsköp och det finns stort värde i erfarenhetsutbyte och samverkan. I september 2013 deltog representant från grönt parkeringsköp och berättade om projektet vid innovativ parkeringskonferens. I oktober 2013 besökte Pelle Envall, projektledare för innovativ parkering Umeå för erfarenhetsutbyte och träff med fastighetsägare i Umeå. Vid erfarenhetsutbytet deltog flertalet fastighetsägare aktiva i Umeås stadskärna vilket gav ett stort mervärde dels för kunskapsöverföringen till innovativ parkering, dels för utvecklingen och expansionen av det gröna parkeringsköpet i Umeå.

Svenska arkitekters planpris 2012

I november 2012 vann Umeå Svenska Arkitekters planpris för översiktsplanen "Fördjupning för de centrala stadsdelarna", i vilken det gröna parkeringsköpet presenterades och beslutades som nytt verktyg 2011. Motiv till planpriset var att Umeå parallellt med planeringsprocessen arbetat med projekt och initiativ tillsammans med fastighetsägare och andra samhällsaktörer:

"Trafikplaneringen integreras med stadsbyggnadsförslaget och är tillsammans med kulturen drivande i utvecklingen av staden. Det radikala i förslaget är att strategin är operativ. Den genomförs samtidigt som den tänks." Planpriset har bidragit till en bredare resultatspridning av det gröna parkeringsköpet och

viktigare än så, sätter projektet i ett helhetssammanhang om att bygga den täta och klimatsmarta staden.

CIVITAS Forum, Brest 2013

Representanter för projektet deltog vid CIVITAS initiativets årliga forum konferens 2013 för att berätta om grönt parkeringsköp. CIVITAS är europeiska kommissionens initiativ för bättre och renare transporter i städer. Föredraget var uppskattat även om flera europeiska städer inte är bekanta med parkeringsköp som metod och avtalsformen är därför svår att överföra på en internationell och europeisk nivå. Grön växling av parkeringsplatser till hållbara mobilitetslösningar är däremot en fråga som flera städer arbetar med i ett europeiskt perspektiv.

Projektets måluppfyllelse och sammanfattande slutsatser

Projektet har under projektperioden lyckats identifiera det gröna parkeringsköpets potential som metod för att minska energianvändningen i stadens transportstruktur. Genomförd beräkning visar att det finns mycket goda möjligheter att nå det tidigt uppsatta målet om 40 % minskning av pendlingstrafik med bil, men det kräver att samtliga åtgärder i det gröna parkeringsköpet genomförs och att kommunikationsplanen och informationsåtgärder gentemot arbetstagaren och resenären ges hög prioritet.

Indikationen om att det finns god möjlighet till måluppfyllelse i det gröna parkeringsköpet innebär också att det finns en stor potential i överföring av modellen till andra liknande projekt i Umeå stadskärna och liknande geografier i Sverige. Bara i Umeå pågår i skrivande stund projekt som skulle omfatta över 10 000 kvm kontorsyta eller arbetsplatsyta och fler stadsutvecklingsprojekt väntar i närtiden. Skulle energibesparingspotentialen i det gröna parkeringsköpet överföras på dessa stadsutvecklingsprojekt skulle det sammantaget handla om stora vinster.

Flertalet städer och kommuner i Sverige arbetar idag med parkeringspolitiken som verktyg för att skapa hållbara mobilitetslösningar, det syns inte minst i det stora intresse som det gröna parkeringsköpet rönt. Projektets koncept och innehåll har en god möjlighet att överföras till liknande nationella stadsbyggnadsprojekt, och om inte i sin helhet, i delar. Den kanske viktigaste frågan rör introduktionen av grön växling inom transportsektorn och formerna för samverkansprocess mellan privata och offentliga samhällsbyggnadsaktörer.

Ytterligare en vinst med den framtagna beräkningsmodellen är att vi i nästa utvärderingsskede, slututvärderingen inte bara får svar på den faktiska måluppfyllelsen i pilotkvarteret, vi får också en måttstock på hur väl beräkningsmodellen fungerar. Möjligheten att i planeringsskedet beräkna faktiska effekter av hållbara mobilitetsåtgärder är i dag begränsade. Ytterligare validering av beräkningsmodellen i och med slutmätningar i pilotfastigheten

kan bidra till ett bättre beslutsunderlag för kommande projekt i Umeå, men också i andra städer och kommuner i Sverige. Det kan i förlängningen bidra till att fler aktörer vågar pröva hållbara mobilitetsalternativ framför konventionella lösningar för biltrafiken.

En av de huvudsakliga frågor som aktualiserats i projektet behandlar möjligheten för kommuner och andra samhällsbyggare att i samverkan skapa positiv grön växling inom transportsektorn. Det handlar om att skapa utrymme för kreativa initiativ och vinnande samverkanslösningar. Det är därför problematiskt att lagstiftningen inte samspelar utan hindrar de miljöåtgärder som krävs för att skapa nationellt hållbara mobilitetsåtgärder. I fallet om det gröna parkeringsköpet handlar det om att en växling av bilparkeringar mot reducerade kollektivtrafikbiljetter och optimala faciliteter för cyklister och fotgängare, en mycket viktig ingrediens i avtalet, står och faller med nuvarande inriktning och tolkning av skattelagstiftningen. En viktig slutsats är därför att problematiken med förmånsbeskattning behöver klarläggas på nationell nivå. Den kommer att ha stor påverkan på hur Umeå väljer att gå vidare med det gröna parkeringsköpet liksom hur andra svenska kommuner väljer att utveckla och hantera liknande koncept i framtiden.

Fortsatt arbete

Under 2014 kommer pilotkvarteret Forsete att färdigställas. Det innebär att transportlösningar i enlighet med avtalet kommer att introduceras för de anställda i fastigheten. Kollektivtrafikfonden med reduktion av kollektivtrafikbiljetter för anställda kommer inte att kunna introduceras förrän det finns ett definitivt svar på frågan om förmånsbeskattning. Kollektivtrafikfondens framtid kommer att avgöras av pågående rättsutredning och förhandsbesked.

Under 2015 planeras en slutmätning i pilotfastigheten för att undersöka det faktiska utfallet av pilotprojektet. Tidplanen kan komma att påverkas av pågående rättsutredning rörande förmånsbeskattning vid uttag ur kollektivtrafikfonden. Utifrån resultat och måluppfyllelse kommer Umeå kommun att ta ställning till om det gröna parkeringsköpet ska implementeras som riktlinje för all kommande planering i stadskärnan. Möjligheten att fortsätta arbetet med kollektivtrafikfonden kommer att spela en viktig roll i det ställningstagandet.

ÖVERGRIPANDE PLANERING

Elin Pietroni
Projektledare

Bilagor:

Bilaga 1. Avtal om parkeringsköp, UPAB

Bilaga 2. Avtal om reducering av parkeringsnorm

Bilaga 3. Skattejuristens utlåtande kollektivtrafikfond

Bilaga 4. Kommunikationsplan grönt parkeringsköp

Bilaga 5. Resvaneundersökning Forsete

Bilaga 6. Effekter av grönt parkeringsköp, instruktion till beräkningsmodell

Bilaga 7. Modell för beräkning av effekter av grönt parkeringsköp

Bilaga 8. Sammanställning resultatspridning

Bilaga 9. Informationsblad Grönt parkeringsköp

Bilaga 10. Presentationsmaterial Grönt parkeringsköp

Bilaga 11. Sammanfattning

Bilaga 12. Abstract